

Tarpvalstybinio vykdymo užtikrinimo e. vadovas

Mobiliųjų darbuotojų sauga ir sveikata

LIETUVA

Lietuvos Respublika

Vyresniųjų darbo inspektorių komitetas (SLIC)

Naujausia versija, priimta 2023 m. gegužės 10 d. 83-ojoje SLIC plenarinėje sesijoje Stokholme

TURINYS

IŽANGA	4
Katalogas	5
NACIONALINĖ ATASKAITA. LIETUVA	9
1. DARBO INSPEKCIJA	9
1.1. DARBO INSPEKCIJOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS.....	9
1.2. NACIONALINĖS TEISĖS AKTAI IR RATIFIKUOTOS TDO KONVENCIJOS DĖL DARBO INSPEKCIJOS	10
1.3. DARBO INSPEKTORIŲ KOMPETENCIJOS	10
1.3.1. Darbuotojų sauga ir sveikata (DSS)	10
1.3.2. DSS arba darbo teisės klausimai.....	12
1.3.3. Darbo teisė.....	12
1.3.4. Socialinė apsauga	12
1.4. INSPEKTORIŲ ĮGALIOJIMAI	13
1.5. BENDRADARBIAVIMO IR KEITIMOSI INFORMACIJA SU KITOMIS NACIONALINĖMIS VALSTYBINĖMIS INSTITUCIJOMIS MECHANIZMAI	13
2. DARBUOTOJŲ KOMANDIRAVIMAS	15
2.1. NACIONALINĖS TEISĖS AKTAI	15
2.2. ADMINISTRACINIAI REIKALAVIMAI IR KONTROLĖS PRIEMONĖS	15
2.2.1. Deklaracijos pateikimo terminas	15
2.2.2. Komandiravimo deklaracijos turinys	16
2.3. SOCIALINĖ APSAUGOS PROCEDŪROS.....	17
2.4. NELAIMINGI ATSIDIKIMAI DARBE IR KOMANDIRUOTŲ DARBUOTOJŲ PROFESINĖS LIGOS.....	17
2.5. DARBUOTOJŲ KOMANDIRAVIMO VEIKLOJE DALYVAUJANČIOS NACIONALINĖS INSTITUCIJOS.....	17
3. BENDRADARBIAVIMAS IR SAVITARPIO PAGALBA	18
3.1. TEISĖS AKTAI DĖL SAVITARPIO PAGALBOS.....	18
3.2. DVIŠALIAI IR DAUGIAŠALIAI SUSITARIMAI DĖL DARBO INSPEKCIJOS	19
3.3. PRAŠYMAS KITOMS INSPEKCIJOMS PATEIKTI INFORMACIJĄ IR JOS GAVIMAS	20
3.4. KEITIMOSI INFORMACIJA PRIEMONĖS	20
3.4.1. Vidaus rinkos informacinė sistema (IMI) darbuotojų komandiravimui 20	
3.4.2. Dalijimosi žiniomis sistema (angl. KSS)	21
3.5. DARBO INSPEKCIJOS SIŪLOMOS AR SKIRIAMOS BAUDOS IR JŲ VYKDYMAS	21
E. VADOVO PRIEDAS (ATNAUJINTAS 2023 M.)	23
1. Dėl 2020 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2020/1057, kuria nustatomos konkrečios su Direktyva 96/71/EB ir	

Direktyva 2014/67/ES susijusios kelių transporto vairuotojų komandiravimo taisyklės ir iš dalies keičiami Direktyva 2006/22/EB, kiek tai susiję su vykdymo užtikrinimo reikalavimais, ir Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012	23
1.1. Perkėlimas į nacionalinės teisės aktus	23
1.2. SLIC nario kompetencija kelių transporto srityje	23
2. Dėl 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/36/ES dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir buvimo tikslu dirbti sezoniniais darbuotojais sąlygų 20 straipsnio 2 dalies c punkto, susijusio su būsto atitiktimi bendriesiems sveikatos ir saugos standartams	24
2.1. Perkėlimas į nacionalinės teisės aktus	24
2.2. SLIC nario kompetencija, susijusi su darbuotojų būsto atitiktimi bendriesiems sveikatos ir saugos standartams	24
3. Dėl 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/52/EB, kuria numatomi sankcijų ir priemonių nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviams būtiniausi standartai	24
3.1. Perkėlimas į nacionalinės teisės aktus	24
3.2. SLIC nario kompetencija dėl šioje direktyvoje nustatytų sankcijų ir priemonių	24
4. BENDRI IR SUDERINTI PATIKRINIMAI DSS KLAUSIMAIS	25
4.4. Ar leidžiama organizuoti su kitomis inspekcijomis suderintus ir bendrus patikrinimus DSS klausimais?	25
5. MOBILIESIEMS DARBUOTOJAMS SKIRTA NACIONALINĖ INFORMACIJA IR INICIATYVOS	25
6. BENDRADARBIAVIMAS SU EUROPOS DARBO INSTITUCIJA	25
6.1. Ar reguliariai bendradarbiaujate su nacionaliniu ryšių palaikymo pareigūnu?	25
6.2. Ar galėtumėte pateikti naudingos informacijos apie savo dalyvavimą darbo grupėse, kampanijose, mokymuose ir pan.?	25

ĮŽANGA

Pirmoji Tarpvalstybinio vykdymo užtikrinimo e. vadovo versija buvo paskelbta 2016 m. ir atnaujinta 2019 m. Ankstesnė versija paskelbta 2021 m. ES bendradarbiavimo platformos CIRCABC [viešos SLIK svetainės bibliotekoje](#).

Ta ankstesnė versija buvo pateikta nauju formatu, kuris padeda geriau paviešinti įstaigų ir subjektų, vykdančių darbuotojų saugos ir sveikatos tikrinimą ES valstybėse narėse, taip pat Norvegijoje ir Šveicarijoje, veiklos organizavimą. To e. vadovo tikslas buvo suteikti darbo inspekcijoms informacinių priemonių, kuriomis būtų sudarytos palankesnės sąlygos bendradarbiauti su kitų šalių kompetentingomis įstaigomis ir teikti savitarpio pagalbą.

Nauja mobiliųjų darbuotojų saugos ir sveikatos (DSS) darbo grupė, kuri pakeitė ankstesnę tarpvalstybinio vykdymo užtikrinimo darbo grupę, buvo įgaliota atnaujinti e. vadovo turinį dėl kelių priežasčių.

Pirma, reikėjo įtraukti naujus teisės aktus, pavyzdžiui, naują Direktyvą (ES) 2020/1057, kuria nustatomos konkrečios kelių transporto vairuotojų komandiravimo taisyklės. Šis sektorius taip pat apima aspektus, susijusius su darbo laiko taisyklių užtikrinimu pagal Direktyvą 2006/22/EB, – daugelyje valstybių narių laikoma, kad šis klausimas priklauso DSS teisės aktų taikymo sričiai.

Antra, reikėjo išplėsti šio vadovo turinį, atsižvelgiant į naują mobiliesiems darbuotojams skirtos darbo grupės veiklos sritį. Mobilusis darbuotojas – tai asmuo, kuris dirba daugiau nei vienoje valstybėje narėje arba darbo tikslais keliauja į kitas valstybes nares (komandiruoti darbuotojai, tarpvalstybiniai darbuotojai, sezoniniai darbuotojai, laikinieji darbuotojai, darbuotojai migrantai ir pan.).

Todėl vadove turėtų būti informuojama apie SLIC narių kompetenciją teisės aktų, susijusių su darbuotojais, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, srityje. Tai apima Direktyvą 2014/36/ES dėl sezoninių darbuotojų, kiek tai susiję su sveikatos ir saugos sąlygomis, pavyzdžiui, darbuotojų būstu, taip pat Direktyvą 2009/52/EB dėl sankcijų. Šios direktyvos yra aiškiai paminėtos komunikate „2021–2027 m. ES darbuotojų sveikatos ir saugos strateginė programa. Darbuotojų sauga ir sveikata kintančiame darbo pasaulyje“.

Be to, reikėjo papildyti kai kuriuos aspektus, susijusius su suderintų ir bendrų patikrinimų DSS klausimais aspektais, kiek tai susiję su teisine galimybe juos atlikti kiekvienoje valstybėje narėje.

Galiausiai SLIC darbo grupė laikėsi nuomonės, kad esamą e. vadovą paprasčiausia atnaujinti išlaikant jo struktūrą, pateikiant jame valstybių narių atnaujintą informaciją ir papildant jį nauja informacija, išdėstyta specialiame priede.

Galiausiai šiam vadovui reikėjo naujo pavadinimo, kuriame atsispindėtų jo tikslas, siekiant, kad su juo susipažintų daugiau šios srities darbo inspektorių.

Tikimės, kad šis dokumentas pravers nacionalinėms darbo inspekcijoms ir visoms organizacijoms, vykdančioms veiklą mobiliųjų darbuotojų saugos ir sveikatos srityje.

Ši atnaujinta redakcija SLIC nariams paskelbta 2022 m. spalio 12 d. 82-ojoje plenarinėje sesijoje, surengtoje pirmininkaujant Čekijai.

Katalogas

Austrija	ARBEITSINSPEKTION Favoritenstraße 7 A-1040 Wien https://www.arbeitsinspektion.gv.at/inspektorat
Belgija	GEROVĖS DARBE STEBĖJIMAS ir SOCIALINĖS TEISĖS TAIKYMO STEBĖJIMAS Blerotstraat/rue Blerot 1 B-1070 Bruxelles http://www.employment.belgium.be nyderlandų kalba: www.werk.belgie.be prancūzų kalba: www.emploi.belgique.be
Bulgarija	GLI EA (Bendrosios darbo inspekcijos vykdomoji agentūra) http://www.gli.government.bg/en
Kroatija	VALSTYBINĖ INSPEKCIJA Šubićevo 29, 10 000 Zagreb https://dirh.gov.hr/
Kipras	DARBO INSPEKCIJOS DEPARTAMENTAS (DIP) http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dli/dliup.nsf/index_en/index_en?OpenDocument DARBO DEPARTAMENTAS https://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dl/dl.nsf/index_en/index_en?OpenDocument DARBO SANTYKIŲ DEPARTAMENTAS https://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dlr/dlr.nsf/home_en/home_en?openform
Čekija	ČEKIJOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA Kolářská 13 746 01 Opava E. paštas opava@suip.cz https://www.suip.cz/web/en
Danija	ARBEJDSTILSYNET Landskronagade 33 2100 København Ø E. paštas at@at.dk http://engelsk.arbejdstilsynet.dk/en/
Estija	TÖÖINSPEKTSIOON Mäealuse 2/3 12618 Tallinn Estija

	<p>E. paštas ti@ti.ee www.ti.ee</p>
Suomija	<p>TYÖSUOJELUHALLINTO</p> <p>E. paštas tyosuojelu.viestinta@avi.fi https://www.tyosuojelu.fi/web/en</p>
Prancūzija	<p>DIRECTION GÉNÉRALE DU TRAVAIL</p> <p>39-43 quai André Citroën 75902 Paris Cedex 15</p> <p>E. paštas dgt.dir@travail.gouv.fr https://travail-emploi.gouv.fr/ministere/organisation/article/dgt-direction-generale-du-travail</p>
Vokietija	<p>LASI Länderausschuss für Arbeitsschutz und Sicherheitstechnik (Gremium der Länder) LASI Vorsitz (bis 2024): Ministerium für Wirtschaft, Arbeit und Tourismus Baden-Württemberg;</p> <p>Theodor-Heuss-Straße 4, 70174 Stuttgart</p> <p>https://lasi-info.com</p>
Graikija	<p>DARBO INSPEKCIJA</p> <p>8, Dragatsaniou str, 10110 Athens,</p> <p>E. paštas dpseaye@hli.gov.gr https://www.hli.gov.gr/</p>
Vengrija	<p>EKONOMINĖS PLĖTROS MINISTERIJOS VALSTYBĖS SEKRETORIUS, ATSAKINGAS UŽ UŽIMTUMO POLITIKĄ</p> <p>Kálmán Imre utca 2. Budapest, 1054-Hungary</p> <p>E. paštas munkavedelmi-foo@gfm.gov.hu http://www.mvff.munka.hu</p>
Airija	<p>SVEIKATOS IR SAUGOS TARNYBA</p> <p>The Metropolitan Building James Joyce Street Dublin 1</p> <p>E. paštas contactus@hsa.ie https://www.hsa.ie/eng</p>
Italija	<p>ISPETTORATO NAZIONALE DEL LAVORO</p> <p>Piazza della Repubblica, 59 00185 Roma</p> <p>https://www.ispettorato.gov.it</p>

Latvija	VALSTS DARBA INSPEKCIJA (VDI) 38 k-1, Kr.Valdemara Street Riga LV-1010 E. paštas vdi@vdi.gov.lv https://www.vdi.gov.lv
Lietuva	LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA (VDI) Algirdo g. 19 LT-03607 Vilnius Lietuva E. paštas info@vdi.lt https://www.vdi.lt
Liuksemburgas	INSPECTION DU TRAVAIL ET DES MINES 3 Rue des Primeurs, 2361 Strassen, Luxembourg www.itm.public.lu
Malta	DARBUOTOJŲ SVEIKATOS IR SAUGOS TARNYBA 17, Triq Edgar Ferro, Pietà PTA 1533 Malta E. paštas ohsa@ohsa.mt http://www.ohsa.mt/
Norvegija	ARBEIDSTILSYNET Arbeidstilsynet Postboks 4720 Torgarden 7468 Trondheim E. paštas post@arbeidstilsynet.no https://www.arbeidstilsynet.no/en/
Lenkija	PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY (PIP) 28/30, Barska St., 02-315 Warszawa E. paštas kancelaria@gip.pip.gov.pl https://www.pip.gov.pl/en
Portugalija	AUTORIDADES PARA AS CONDIÇÕES DE TRABALHO Praça de Alvalade, 1 1749-073 Lisboa E. paštas dir.mail@act.gov.pt http://www.act.gov.pt
Rumunija	INSPECTIA MUNCII Str. Matei Voievod, Nr. 14

	Sector 2, București E. paštas comunicare@inspectiamuncii.ro www.inspectiamuncii.ro
Slovakija	NÁRODNÝ INŠPEKTORÁT PRÁCE Masarykova 10 040 01, Košice E. paštas nip@ip.gov.sk https://www.ip.gov.sk/home/
Slovėnija	SLOVĚNIJOS RESPUBLIKOS DARBO INSPEKCIJA Štukljeva cesta 44 SI-1000 Ljubljana http://www.id.gov.si/en/
Ispanija	ORGANISMO ESTATAL INSPECCION DE TRABAJO Y SEGURIDAD SOCIAL (OEITSS) Paseo de la Castellana 63 28046 Madrid https://www.mites.gob.es/itss/web/index.html
Švedija	ŠVEDIJOS DARBO APLINKOS TARNYBA Svetsarvägen 12 SE 171 41 Solna E. paštas arbetsmiljoverket@av.se https://www.av.se/en/
Šveicarija	VALSTYBĖS EKONOMIKOS REIKALŲ SEKRETORIATAS DARBO SĄLYGOS. FEDERALINĖ DARBO INSPEKCIJA Holzikofenweg 36 CH-3003 Bern E. paštas abea@seco.admin.ch www.seco.admin.ch/seco/de/home/Arbeit/Arbeitsbedingungen/Arbeitnehmerschutz.html
Nyderlandai	NYDERLANDŲ DARBO INSTITUCIJA PO Box 90801 2509 LV Den Haag https://www.nl labourauthority.nl/

NACIONALINĖ ATASKAITA. LIETUVA

DARBO INSPEKCIJA	LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA (VDI)
KITOS KOMPETENTINGOS INSTITUCIJOS	<ul style="list-style-type: none">Lietuvos transporto saugos administracijaValstybinė ne maisto produktų inspekcijaRadiacinės saugos centrasSveikatos apsaugos ministerijaPriešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentasValstybinė maisto ir veterinarijos tarnybaValstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos

1. DARBO INSPEKCIJA

1.1. DARBO INSPEKCIJOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija yra valstybinė institucija, veikianti prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Šiuo metu Valstybinę darbo inspekciją sudaro administracija ir 5 skyriai. Valstybinėje darbo inspekcijoje iš viso dirba apie 150 darbo inspektorių: 60 teisininkų, 84 inžinieriai ir 9 darbo higienos specialistai. Iš viso šioje inspekcijoje dirba maždaug 300 darbuotojų (darbo inspektorių ir administracijos darbuotojų).

Darbo inspektoriai vykdo norminių aktų, kuriais reglamentuojama darbuotojų sauga ir sveikata bei darbo santykiai, pažeidimų prevenciją, taip pat nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevenciją įmonėse kontroliuodami, kaip yra laikomasi šių norminių aktų (kasmet patikrinama 6–7 proc. registruotų šalies įmonių), ir konsultuodami darbuotojus, jų atstovus, profesines sąjungas, darbdavius, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybas bei komitetus įmonėse, taip pat pagal savo kompetenciją vykdydami visuomenės švietimo misiją.

Darbo inspektoriai gali skirti Administracinių nusižengimų kodekse nustatytas baudas (už darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, darbo teisės pažeidimus, pvz., darbo laiko režimo, atlyginimo, darbo sutarčių vykdymo pažeidimus ir kt.). Darbo inspektoriai taip pat gali taikyti ekonomines sankcijas įmonėms nedeklaruojamo ir neteisėto darbo atvejais.

1.2. NACIONALINĖS TEISĖS AKTAI IR RATIFIKUOTOS TDO KONVENCIJOS DĖL DARBO INSPEKCIJOS

2003 m. spalio 14 d. priimtas Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos įstatymas – pagrindinis įstatymas, kuriuo reglamentuojama Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos veikla.

Kiti teisės aktai, kuriais nustatomos darbo inspektorių funkcijos:

- 2016 m. rugsėjo 14 d. priimtas Lietuvos Respublikos darbo kodeksas
- 2003 m. liepos 1 d. priimtas Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas
- 2015 m. birželio 25 d. priimtas Administracinių nusižengimų kodeksas
- 2016 m. birželio 21 d. priimtas Užimtumo įstatymas

1 pav. Ratifikuotos tarptautinės konvencijos dėl darbo inspekcijos

KONVENCIJA	RATIFIKUOTA	NERATIFIKUOTA
TDO konvencija Nr. 81 dėl darbo inspekcijos pramonėje ir prekyboje	X	
TDO konvencija Nr. 129 dėl žemės ūkio darbo inspekcijos		X
2006 m. konvencija dėl darbo jūrų laivyboje	X	
TDO konvencija Nr. 187 dėl darbuotojų saugos ir sveikatos gerinimo skatinimo koncepcijos		X

1.3. DARBO INSPEKTORIŲ KOMPETENCIJOS

1.3.1. Darbuotojų sauga ir sveikata (DSS)

Valstybinė darbo inspekcija yra kompetentinga darbuotojų saugos ir sveikatos institucija. Toliau išvardytos jos kompetencijos išimtys.

2 pav. Su darbuotojų sauga ir sveikata susijusios kompetencijos sritys

SRITIS	DARBO INSPEKCIJOS KOMPETENCIJA	KITOS KOMPETENTINGOS VALSTYBINĖS INSTITUCIJOS
DSS (bendroji)	Taip	
Darbuotojų sauga (bendroji)	Taip	
Darbuotojų sveikata (bendroji)	Taip	Sveikatos apsaugos ministerija

Nelaimingi atsitikimai darbe	Taip	Lietuvos transporto saugos administracija
Prekyba mašinomis ir įranga	Taip	Valstybinė ne maisto produktų inspekcija
Spinduliuotė	Taip, tik bendrieji DSS reikalavimai, ne spinduliuotės reikalavimai	Radiacinės saugos centras
Sprogmenys	Taip	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas
Kasyklos	Taip	
Laivai	Taip	Lietuvos transporto saugos administracija
Mažmeninės prekybos sektorius	Taip	
HORECA sektorius	Taip	Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba
Žemės ūkis	Taip	
Statybų sektorius	Taip	Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos
Aviacija	Taip	Civilinės aviacijos administracija
Geležinkeliai	Taip	Lietuvos transporto saugos administracija
Kelių transportas	Taip	Lietuvos transporto saugos administracija
REACH reglamentas	Taip	Aplinkos apsaugos agentūra
Savarankiškai dirbantys asmenys	Taip	
Policija	Taip	
Valstybės tarnautojai	Taip	
Karinis personalas ir patalpos	Ne	
Įkalinimo įstaigos	Taip	
Muitinė	Taip	

1.3.2. DSS arba darbo teisės klausimai

3 pav. Kompetencijos sritys, kurias būtų galima priskirti DSS arba darbo teisei

SRITIS	Taip	Ne
Darbo laikas	X	
Patyčios ir priekabiavimas	X	
Trečiųjų šalių smurtas		X

1.3.3. Darbo teisė

4 pav. Su darbo teise susijusios kompetencijos sritys

SRITIS	Taip	Ne	PASTABOS
Atlyginimai	X		VDI prižiūri, kad atlyginimai būtų mokami laiku, kad būtų apmokami viršvalandžiai ir išduodami atlyginimo lapeliai.
Vienodas požiūris	X		Pagrindinė kompetentinga valstybinė institucija – Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba.
Darbuotojų teisės	X		
Užsieniečiai darbuotojai	X		
Kita			VDI kartu su Valstybine mokesčių inspekcija, policija ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba kontroliuoja nedeklaruojamą darbą.

1.3.4. Socialinė apsauga

5 pav. Su socialine apsauga susijusios kompetencijos sritys

SRITIS	Taip	Ne	PASTABOS
Darbuotojų dalyvavimas pensijų sistemose (REGISTRAS)		X	
Įnašai į socialinės apsaugos sistemą		X	
Socialinės apsaugos išmokos		X	Iš dalies taip – tik siekiant užtikrinti neįgaliųjų darbuotojų teises
Privatūs pensijų fondai		X	
Kita			

1.4. INSPEKTORIŲ ĮGALIOJIMAI

6 pav. Inspektorių įgaliojimai

ĮGALIOJIMAI	Taip	Ne	PASTABOS
Apsilankyti darbo vietose	X		
Prašyti pateikti dokumentus	X		
Iškviesti darbdavius į darbo inspekcijos biurą	X		
Teikti rekomendacijas / pagalbą	X		
Pateikti nurodymą / pranešimą apie pataisas	X		
Pradėti administracinės nuobaudos skyrimo procedūrą	X		
Pradėti teismo baudžiamąjį procesą		X	
Skirti baudas	X		
Pateikti pranešimą dėl darbo nutraukimo / draudimo dirbti	X		
Pranešti apie nusižengimus generaliniam prokurorui arba teisėjui		X	
Kita			

1.5. BENDRADARBIAVIMO IR KEITIMOSI INFORMACIJA SU KITOMIS NACIONALINĖMIS VALSTYBINĖMIS INSTITUCIJOMIS MECHANIZMAI

7 pav. Bendradarbiavimo su kitomis nacionalinėmis valstybinėmis institucijomis mechanizmai

INSTITUCIJOS	Taip	Ne	PASTABOS
Mokesčių administratorius	X		Keitimasis informacija remiantis dvišaliu susitarimu
Socialinės apsaugos	X		Keitimasis informacija remiantis

įstaigos			dvišaliu susitarimu
Policija	X		Keitimasis informacija remiantis dvišaliu susitarimu
Generalinis prokuroras	X		Keitimasis su prekyba žmonėmis susijusia informacija remiantis dvišaliu susitarimu
Kita	VDI yra pasirašiusi bendradarbiavimo susitarimus su kitomis valstybinėmis institucijomis.		

2. DARBUOTOJŲ KOMANDIRAVIMAS

2.1. NACIONALINĖS TEISĖS AKTAI

Nacionalinės teisės aktas, kuriuo 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje buvo perkelta į Lietuvos nacionalinę teisę, yra Lietuvos Respublikos darbo kodeksas.

Detali darbuotojų komandiravimo į Lietuvą tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. birželio 16 d. įsakyme Nr. A1-169 dėl informavimo apie komandiruojamus darbuotojus tvarkos aprašo patvirtinimo.

8 pav. Įgyvendintos ES direktyvos dėl darbuotojų komandiravimo

DIREKTYVA	Taip	Ne	DATA
Direktyva 96/71/EB	X		
Direktyva 2014/67/ES	X		2016 m.
Direktyva (ES) 2018/957	X		2020 m. rugpjūčio 1 d.

2.2. ADMINISTRACINIAI REIKALAVIMAI IR KONTROLĖS PRIEMONĖS

Darbdavys, siunčiantis darbuotoją iš ES valstybės narės arba darbuotoją iš kitos valstybės laikinai dirbti Lietuvos Respublikos teritorijoje ilgesniam nei 30 dienų laikotarpiui arba dirbti statybos darbus, privalo Valstybinei darbo inspekcijai pateikti pranešimą apie komandiravimą. Jeigu darbuotojas komandiruojamas laikinai dirbti keliose fiziniams ar juridiniams asmenims priklausančiose įmonėse, pranešime nurodomas kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo, priimančias komandiruojamą darbuotoją.

Pranešimai apie darbuotojų komandiravimą teikiami Valstybinės darbo inspekcijos interneto svetainėje.

2.2.1. Deklaracijos pateikimo terminas

Pranešimas interneto svetainėje turi būti pateiktas ne vėliau kaip iki komandiruojamo darbuotojo darbo Lietuvos Respublikos teritorijoje pradžios. Kai pateikus pranešimą pasikeičia komandiravimo trukmė ar kitos komandiravimo sąlygos, darbdavys per vieną darbo dieną nuo komandiruočių sąlygų pasikeitimo dienos pateikia patikslintą pranešimą apie komandiruojamą darbuotoją VDI interneto svetainėje..

2.2.2. Komandiravimo deklaracijos turinys

9 pav. Komandiravimo deklaracijos turinys

ĮMONĖS DUOMENYS		
	TAIP	NE
Paslaugų teikėjo tapatybė	X	
Įmonės atstovas jūsų šalyje	X	
Asmuo, paskirtas atstovauti kolektyvinėms deryboms priimančiojoje valstybėje narėje	X	
Veikla	X	
Leidimas siunčiančiojoje valstybėje narėje		X
Ar tai laikinojo įdarbinimo įmonė, ar ne		X
Mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris		X

DUOMENYS APIE DARBUOTOJUS		
	TAIP	NE
Darbuotojų skaičius	X	
Darbuotojų vardai ir pavardės	X	
Pilietybė	X	
Amžius	X	
Pareigos		X

DUOMENYS APIE KOMANDIRUOTĘ		
	TAIP	NE
Numatoma pradžia	X	
Komandiruotės pabaiga	X	
Numatomas komandiravimo laikotarpis	X	
Darbo vietos adresas (-ai)	X	
Paslaugų, kuriomis grindžiamas komandiravimas, pobūdis		X
Rangovas	X	

DARBO SĄLYGOS		
	TAIP	NE
Darbo laikas		X
Atlyginimai		X
Kolektyvinis apgyvendinimas		X
Pavojingų medžiagų naudojimas	X	X
Rizikos prevencijos paslaugos		X

2.3. SOCIALINĖS APSAUGOS PROCEDŪROS

A1 formą išduodanti kompetentinga institucija yra Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Užsienio išmokų tarnyba.

Valstybinė darbo inspekcija turi prieigą prie Valstybinio socialinio draudimo fondo registro, kur teikiama išduotų A1 pažymėjimų informacija.

10 pav. Darbo inspekcijos pozicija dėl A1 formų

	Taip	Ne
Prieiga prie A1 formų, kurias pateikia nacionalinės valdžios institucijos	X	
Darbo inspekcija dėl A1 formų patvirtinimo konsultuojasi su kompetentingomis institucijomis		X
Prieiga prie A1 formų, kurias pateikia kitos valstybės narės		X

2.4. NELAIMINGI ATSTITIKIMAI DARBE IR KOMANDIRUOTŲ DARBUOTOJŲ PROFESINĖS LIGOS

Valstybinė darbo inspekcija gauna pranešimus apie komandiruočių darbuotojų patirtus nelaimingus atsitikimus darbe. Tokiais atvejais nelaimingi atsitikimai darbe tiriami pagal Lietuvos teisės aktų nuostatas, tačiau dėl to, kad komandiruoti darbuotojai Lietuvoje nėra apdrausti, tyrimų rezultatai Valstybiniam socialinio draudimo fondui neteikiami.

2.5. DARBUOTOJŲ KOMANDIRAVIMO VEIKLOJE DALYVAUJANČIOS NACIONALINĖS INSTITUCIJOS

11 pav. Darbuotojų komandiravimo veikloje dalyvaujančios institucijos

	Taip	Ne
Darbo institucijos	X	
DSS institucijos	X	
Muitinės		X
Mokesčių administratoriai		X
Socialinės apsaugos institucijos	X	
Kita		

3. BENDRADARBIAVIMAS IR SAVITARPIO PAGALBA

3.1. TEISĖS AKTAI DĖL SAVITARPIO PAGALBOS

12 pav. Teisės aktai ir pasirašytos bei ratifikuotos tarptautinės konvencijos

	RATIFIKUOTA / ĮGYVENDINTA	TAIKYTINA DI	PASTABOS
<p>Teisės aktai dėl savitarpio pagalbos, kuriais įgyvendinama Direktyva 96/71 ir Direktyva 2014/67</p>	<p>Taip</p>	<p>Taip</p>	<p>Pagal Darbo kodekso 109 straipsnio 3 ir 4 dalis Valstybinė darbo inspekcija nemokamai ir nedelsdama teikia informaciją ar kitaip bendradarbiauja su kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis dėl šiame kodekse nurodytų sąlygų taikymo komandiruotiems darbuotojams, taip pat dėl komandiruotų darbuotojų garantijų pažeidimų. Valstybinė darbo inspekcija užtikrina, kad informacija apie Lietuvos Respublikos teisės norminių aktų, įskaitant praplėstas kolektyvines šakos ir teritorines sutartis,</p>

			nuostatas dėl komandiruotam darbuotojui taikomų sąlygų būtų prieinama Europos Sąjungos valstybių narių darbdaviams nemokamai, aiškiai, skaidriai, išsamiai, nuotoliniu būdu ir elektroninėmis priemonėmis prieigos prie interneto formatu ir standartais užtikrinant neįgaliųjų asmenų prieigą.
Europos konvencija dėl baudžiamųjų bylų	Taip	Ne	
Europos Tarybos konvencija Nr. 094	Ne		
Kita			

3.2. DVIŠALIAI IR DAUGIAŠALIAI SUSITARIMAI DĖL DARBO INSPEKCIJOS

Lietuva yra pasirašiusi dvišalius susitarimus dėl tarpusavio bendradarbiavimo su Lenkija, Ukraina ir Norvegija bei daugiašalį susitarimą su Latvija ir Estija.

13 pav. Pasirašyti dvišaliai susitarimai

VALSTYBĖS	DATA
Norvegija	2017 m.
Ukraina	2016 m.
Lenkija	2005 m.

3.3. PRAŠYMAS KITOMS INSPEKCIJOMS PATEIKTI INFORMACIJĄ IR JOS GAVIMAS

14 pav. Keitimasis informacija su kitomis darbo inspekcijomis

SRITIS	TAIP	TAIP Bet taikoma išankstinė duomenų apsaugos institucijų prižiūra arba patvirtinimas	NE
Ar pagal šiuo metu jūsų šalyje taikomas taisykles leidžiama teikti informaciją tiesiogiai kitoms darbo inspekcijoms?	X		
Ar pagal šiuo metu jūsų šalyje taikomas taisykles leidžiama gauti informaciją tiesiogiai iš kitų darbo inspekcijų?	X		

3.4. KEITIMOSI INFORMACIJA PRIEMONĖS

3.4.1. Vidaus rinkos informacinė sistema (IMI) darbuotojų komandiravimui

15 pav. Darbo inspekcijos ryšių palaikymo tarnyba IMI

	Taip	Ne
Darbo inspekcijos naudojimas IMI	X	
Jei atsakėte teigiamai, nurodykite ryšių palaikymo tarnybas	Valstybinės darbo inspekcijos būstinė Asmenys ryšiams: - Edgar Lisica, Neteisėtos veiklos priežiūros skyriaus patarėjas, e. paštas edgar.lisica@vdi.lt ; - Aras Petrevičius, Neteisėtos veiklos priežiūros skyriaus patarėjas, e. paštas aras.petrevicius@vdi.lt ; - Gediminas Noreika, Neteisėtos veiklos priežiūros skyriaus patarėjas, e. paštas gediminas.noreika@vdi.lt	

3.4.2. Dalijimosi žiniomis sistema (angl. KSS)

Lietuvos valstybinė darbo inspekcija naudoja KSS informacijos mainams su kitomis SLIC inspekcijomis.

E. paštas kss.coordinator@vdi.lt

3.5. DARBO INSPEKCIJOS SIŪLOMOS AR SKIRIAMOS BAUDOS IR JŲ VYKDYMAS

16 pav. Baudų pobūdis

	Taip	Ne
Baudžiamosios baudos		X
Administracinės baudos	X	
Kita		

17 pav. Baudų vykdymo laikas

	Taip	Ne
Teismams priėmus pirmąjį sprendimą		X
Teismams priėmus galutinį sprendimą	X	
Priėmus pirmąjį administracinį sprendimą	X	
Priėmus privalomą administracinį sprendimą		X
Kita		

Teismų skiriamos baudos vykdomos po to, kai teismai priima galutinį sprendimą.

18 pav. Teismai, kuriems galima apskųsti baudas

	Taip	Ne
Baudžiamieji teismai		X
Darbo teismai / civilinių bylų skyriai	X	
Administraciniai teismai	X	
Kita		

19 pav. Institucijos, turinčios kompetenciją rinkti baudas

	Taip	Ne
Darbo inspekcijos		X
Darbo / valdžios institucijos		X

Mokesčių administratoriai / muitinės	X	
Teismai		X
Kita		

20 pav. Teisės aktai, kuriais reglamentuojamas baudų, kurias paskyrė kitų valstybių narių institucijos, rinkimas

	TAIP	JEI TAIP, ar teisės aktas taikomas Darbo inspekcijos vykdomoms procedūroms?	NE – institucijų priežiūra arba patvirtinimas	PASTABOS
Pamatinis sprendimas 2005/214	X	Ne		Teisės akto įsigaliojimo data: 2008 m. kovo 1 d. ir 2008 m. kovo 5 d.
Direktyva 2014/67/ES dėl administracinių baudų	X	Taip		
Tarptautinės arba dvišalės konvencijos			X	
Kitos nacionalinės taisyklės				

E. VADOVO PRIEDAS (ATNAUJINTAS 2023 M.)

SLIC NARYS: Jonas GRICIUS / pakaitinė narė: Dalia LEGIENĖ
VALSTYBĖ NARĖ LIETUVA

- Dėl 2020 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2020/1057, kuria nustatomos konkrečios su Direktyva 96/71/EB ir Direktyva 2014/67/ES susijusios kelių transporto vairuotojų komandiravimo taisyklės ir iš dalies keičiami Direktyva 2006/22/EB, kiek tai susiję su vykdymo užtikrinimo reikalavimais, ir Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012**

1.1. Perkėlimas į nacionalinės teisės aktus

Perkėlimas į nacionalinę teisę	Nacionalinės teisės aktai ar taisyklės	Data
Taip	Taip, Kelių transporto kodekso 10 ¹ straipsnis: (Nuoroda į šiuo metu galiojančią versiją: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.65AD818F5F9C/KJKuGhyYkA)	2022 m. rugpjūčio 1 d.

1.2. SLIC nario kompetencija kelių transporto srityje

TEISĖS AKTAI	KOMPETENCIJA	PASTABOS
Reglamentai (EB) Nr. 1071/09, (EB) Nr. 1072/09 ir (EB) Nr. 1073/09 dėl kelių transporto veiklos	Ne	
Reglamentas (EB) Nr. 561/06 dėl vairavimo trukmės	Ne	
Direktyva 2006/22/EB dėl kelių transporto srities socialinės teisės aktų	Ne	
Direktyvos (ES) 2020/1057 dėl kelių transporto sektoriaus darbuotojų komandiravimo 1 straipsnis	Taip	Valstybinė darbo inspekcija yra ryšių palaikymo tarnyba, teikianti informaciją apie komandiruotiems darbuotojams taikomus Lietuvos nacionalinės teisės aktus

2. Dėl 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/36/ES dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir buvimo tikslu dirbti sezoniniais darbuotojais sąlygų 20 straipsnio 2 dalies c punkto, susijusio su būsto atitiktimi bendriesiems sveikatos ir saugos standartams

2.1. Perkėlimas į nacionalinės teisės aktus

Perkėlimas į nacionalinę teisę	Nacionalinės teisės aktai, taisyklės arba kolektyvinės sutartys	Data
Taip	Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymas https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/422c8b5042b811e6a8ae9e1795984391/asr	2016 m. birželio 21 d. (įsigaliojo 2017 m. liepos 1 d.)

2.2. SLIC nario kompetencija, susijusi su darbuotojų būsto atitiktimi bendriesiems sveikatos ir saugos standartams

KOMPETENCIJA	PASTABOS
Taip	Valstybinė darbo inspekcija privalo stebėti ir tikrinti sezoninių darbuotojų (trečiųjų šalių piliečių) būstą.

3. Dėl 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/52/EB, kuria numatomi sankcijų ir priemonių nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviams būtiniausi standartai

3.1. Perkėlimas į nacionalinės teisės aktus

Perkėlimas į nacionalinę teisę	Nacionalinės teisės aktai ar taisyklės	Data
Taip	Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymas https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/422c8b5042b811e6a8ae9e1795984391/asr	2016 m. birželio 21 d. (įsigaliojo 2017 m. liepos 1 d.)

3.2. SLIC nario kompetencija dėl šioje direktyvoje nustatytų sankcijų ir priemonių

KOMPETENCIJA	PASTABOS
Taip	VDI darbo inspektoriai privalo nagrinėti neteisėto trečiųjų šalių piliečių įdarbinimo atvejus ir skirti baudas darbdaviams (juridiniams ir fiziniams asmenims).

4. BENDRI IR SUDERINTI PATIKRINIMAI DSS KLAUSIMAIS

4.4. Ar leidžiama organizuoti su kitomis inspekcijomis suderintus ir bendrus patikrinimus DSS klausimais?

Taip, pagal teisės normas	Taip, Valstybinės darbo inspekcijos įstatymas buvo iš dalies pakeistas 2021 m. rugsėjo 30 d. Pagal šiuos pakeitimus kitų valstybių narių ir kitų organizacijų (Europos darbo institucijos) inspektoriai turi teisę dalyvauti Lietuvos teritorijoje atliekamuose patikrinimuose.
---------------------------	---

5. MOBILIESIEMS DARBUOTOJAMS SKIRTA NACIONALINĖ INFORMACIJA IR INICIATYVOS

<https://www.vdi.lt/Forms/EN.aspx>

6. BENDRADARBIAVIMAS SU EUROPOS DARBO INSTITUCIJA

6.1. Ar reguliariai bendradarbiaujate su nacionaliniu ryšių palaikymo pareigūnu?

Taip, bendraujame reguliariai. Nacionalinis ryšių palaikymo pareigūnas Europos darbo institucijoje – Airinė Dobužinskienė, airine.dobuzinskiene@ela.europa.eu

6.2. Ar galėtumėte pateikti naudingos informacijos apie savo dalyvavimą darbo grupėse, kampanijose, mokymuose ir pan.?